

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL :

Pentru Sibiin pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiececane Sibiin, strada Măcelarilor 45.
Corespondențele se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE :

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

„Concordia“.

Este știut, că din partea celor ce stau în fruntea institutului de credit și economii „Albina”, s'au făcut pregătirile necesare pentru înființarea unei societăți comerciale. Aceste pregătiri au ajuns până la aceluiași, că adunarea generală constituantă, ținută Sâmbăta la 26 Octobře v., a decretat societatea de înființată și constituită sub numele „Concordia” și cu un capital social de 200,000 corone.

Direcțiunea și comitetul de supraveghiere al societății sunt designate. Rămânore acum să se angajeze un conducător expert și onest, precum și celalalt personal necesar și societatea să-și începă activitatea sa și să-și extindă operațiunile în cercuri cât mai largi.

Acésta se speră cu atât mai vîrtos, cu cât în tredeprinderile românesce de asemenea natură sunt foarte rare.

Cine cunoscă Ardealul, acela cu regret va trebui să mărturisescă, că abia ici-colea există câte-o băcănie și prăvălie română de-a 2 sîmă, a 3-a mână și vre-o 3—4 sîmă de consum tinere și nu tocmai înfloritoare.

De altă parte aflăm însă pretutindenea între români comercianți străini, unii chiar dintre dușmanii pronunțiați ai noștri, cari au venit printre noi „érna cu pâlărie de faic” și deja după câțiva ani și-au și făcut stăruie, și s'au chiar îmbogățit; ba unii din ei mai ales ovreii, nu se mulțumesc cu aceea, că trăiesc dela noi, că ne încasază tot câștigul muncii, ci mai iau și uritul rol de spioni și denunțianți ai noștri.

Și cu toate aceste noi continuăm a păși peste pragul lor și nu numai a le ușora existența, ci a-i menaja și îmbogăți. Noi nu vedem, că ridicarea lor merge în contul nostru.

Óra a 11-a a sunat, e timpul suprem, ca și noi, să ne trezim și să ne nisurim a pune mâna pe terenul comercial.

Totul atêrnă dela noi. Când un român va deschide o prăvălie și poporul — în majoritate român, fără să aducă cea mei mică jertfă — îl va ajuta, va cumpăra dela el, — succesul este asigurat.

Pentru ce n'am învățat óre și noi dela popórele conlocuitoare, cari țin cu cerbicie la némul, la sângele lor. Cunosce bărbăți, cari desvóltă un deosebit zel întru a îndupleca pe connaționalii lor să spriginescă numai pe comercianții din némul lor.

Eram învățat în un oraș săsesce. Directorul unui institut cultural de acolo și-a întrepus totă autoritate sa și a amenințat pe elevii institutului cu fel de pedepse, dacă vor cuteza a cumpăra o cerusă măcar din librăria română ce exista acolo, numită din întempare tot „Concordia“.

O persónă a inteligenței săsesce din Sibiin a interpelat nu demult pe un măiestru sas, lăcătuș de frunte, pentru ce ține la învățatură tot băceți Români? Măiestrul i-a răspuns „pentru că sunt isteți și lucră bine”; noi mai adaugăm „și pentru că îi plă-

tesc pentru învățatură sume considerabile“.

Din exemplele aduse se póte convinge ori-cine, cât sunt alți de egoiști, cum țin la ai lor. cum nu dau creștarul din mână la om din ném străin, și cum caută, ca și pe viitoriu să-și asigure, să monopolizeze pentru ei atât terenul comercial, cât și industrial.

Óre ce ne împedecă pe noi, de-a trage dungă peste socóta lor, de-a le subtrage sucursul nostru, de-a înființa noi însine prăvăliile de cari avem trebuință?

Unii vor răspunde: „N'avem bani”; alții, „n'avem ómeni specialiști pe acest teren”; ér alții, „pe poporul român nu poți conta, deóre-ce mai bucurosi cumpăra dela străini decât dela Români.“

Dacă n'avem singuratici capital suficient, să ne unim mai mulți și din primum să facem un ómen; dacă n'avem ómeni, să ni-i creăm. N'avem ađi, dar vom avé mâne. Odată trebuie făcut începutul.

Cât privește răspunsul al treilea, este adevérat, că simțemântul invidiei este întru atât înrădăcinat în poporul român, încât adeseori avem ocașiunea a cere, cum un Român se necăjese, se supără, când vede, că vecinul, séu alt consátén dá înainte și se îmbogățesce; cu tóte aceste, sentimentul național desvóltându-se generalizează tot mai mult convingerea, că este în interesul nostru, să nu dăm banul la străini.

O prăvălie română de curênd înființată în Orăștie arată, că și în privința acésta am făcut progres.

Temerea, ce o au mulți, că nu vom putea ține cont cu ovreii, cari au legături extinse și pricepere mai multă în afaceri de comerț, n'are să ne descurajeze.

Ce-i drept, cu ovreii abia póte concura cineva, mai ales în afaceri de buturi, dară nu legăturile și banii îi ajută, ci dexteritatea întru falsificarea buturilor. Pe Român însă nu-l lasă inimă, onestitatea lui, a vinde conaționalilor sei venin.

Altecum stă lucrul cu articlii, ce se vînd în băcăni și prăvălii. Aceștia nu se pot falsifica așa ușor, ca și rachiuul, unii sunt chiar nefalsificabili.

N'avem deci motiv de a fi pesimiști și în acésta privință. Să se facă numai început și se va vedea, că Românul este apt pentru neguțătorie.

Și-apoi să nu uităm, că era un timp, când o mare parte a comerțului nu numai din Ardeal, ci și din Ungaria, era în mâni românesce. Și astăzi mai dăm ici-colea de câte-un urmaș ai renunțitorilor comercianți „greci”, cari însă de fapt erau Români din Macedonia, Cuțovlahi séu Țințari. Cei mai mulți din ei s'au stins, au dispărut și pe ruinele lor s'au ridicat mai ales Ovrei, Armeni și alte némuri.

Terenul pierdut trebuie ér câștigat, căci dór și români din Dacia Trajană va fi avênd, dacă nu același, cel puțin o parte din spiritul comercial al Țințarilor.

Că este așa, dovedesc mărginenii noștri, dintre cari mulți și-au deschis boltițe prin diferite părți ale Ardealului, mai ales pe câmpie.

Până acum însă au contras acéștia marfa dela liferanți străini, dintre cari mulți au ajuns la avere considerabilă.

O întreprindere română, care pe lângă că deface ea în mic articlii, — mai prevede și prăvăliile din provincie cu cele necesare până acuma nu există.

Acest gol tîde a-l împlia „Concordia”, care a tras acțiunile din tóte părțile locuite de români. Toți aceștia, precum și toți membrii inteligenței române, cari doresc progresul neamului românesc, credem, că vor fi totatâția agenți ai noúei întreprinderi, puse în mână cele mai de încredere și mai probate.

Acésta se și astéptă cu atât mai vîrtos, cu cât timpurile grele pretind dela noi mai mult, ca ori și când, să ne întărim bazele existenței, să ne eliberăm de sub óri-ce influință străină și să ne căștigăm independența pe tóte terenele, dar mai ales pe cel economic.

Nimic nu reclamă mai mult atențiunea noastră, ca și principiile economice naționale și raționale.

Atâția rami ai numitei economii pentru români sunt recunoscuți și ne cuprînde mirarea, cum deși ađi se face pe aceste terenuri puțin.

Românii din óce de Carpați sunt un popor eschis de pe terenul politice, al administrațiunii, al justiției, cu un cuvênt de pe tóte terenele, cari atárnă mult puțin direct dela ocârmuitorii actuali ai patriei comune. Literatură nu ai, facem, căci n'avem litera sufletescă, ce se cere pentru asemenea produse.

Ar fi deci o urmare națională, că forța neamului să se manifeste pe terenul economic în toți ramii lui. Forță, talent, dar este în noi și-i mirare, că stăm atât de mult în o stare latentă, lipsită de manifestățiuni. Un curent, dacă îi stavilești mersul în o direcție, se opresce un timp, ca mai târziu să erumpă în altă direcțiune cu o putere pompată în deceniile ultime.

Nu-i vorbă în deceniile ultime am făcut pe terenul economic óre-care progres înființând mulțime de institute de bani; soliditatea pe care stau și succesul lucrărilor lor sunt un indemn pentru continuarea înființării lor și în locuri, unde ținerea înființării este avisat încă la capital străin.

Mult mai necesar, ca și băncile, sunt întreprinderile de natura „Concordiei“.

Țeran român nu are tocmai deosebită trebuință de capital, respective nu scie să-l întrebunțeze.

Forțe mulți nu împrumută bani ca să se facă întreprindere, din care să se alégă cu un profit curat, ci adeseori am vedut împrumutând în să desvólte pompă mai mare la cumpărarea sau căsătorirea unui consăngean.

Cu înmulțirea institutelor de creștar trebuie deci să mîrgă paralel și deșteptarea spiritului de întreprindere.

Altecum stă lucrul cu prăvăliile. Aceste cuprînd și desfac articlii, de cari tot n'are și șilnic trebuință și fără de care nu póte exista.

Nu i țeran român, care să nu fie silit a întra în prăvălie de nenumărate ori și a lăsa acolo o parte însemnată din valórea întreg produsului său anual.

Din aceste considerante ușor putem trage conclusiunea, că nu este lucrul, care să reclame mai urgenta lui întroducere în viața românilor, ca și cât mai multe „Concordii“.

Nime nu va nega, că cea mai mare parte dib orașele ardelenesci, cu pompónele și multele lor case, sunt făcute pe bani românesce. Dacă românul ar subtrage ajutorul, obolul său, mulți ar trebui să lase tărăba, să închilie ușile, să se cam mai ducă pe unde a venit.

O bucurie trebuie deci să simtă tot românul, când va auđi, că din baza de-a întreprinderi o nouă acțiune și de a ne desvóla și pe terenul comercial.

Dar bucuria noastră să nu rămână platonice, ci să ne fie un îndemn de-a lucra din tóte puterile, ca lucrul început să se desvólte și să progreseze și să se înfloriscă.

Să ne facem toți de principiu „a nu da banul din mână la străin, ci numai la omul nostru”; să ne ajutorăm reciproc, ca astfel să ne întărim singuratici și prin noi întreg némul“.

Să stăruiam deci, ca tóți comercianții, la cari tîrguim, să între în legături cu „Concordia”, a cărei înflorire toți trebuie să o dorim și pe care toți trebuie să o sprijinim.

Progresul ei va fi progresul nostru, căci cu cât va face treburi mai bune, cu atât va putea crește mai mulți neguțători români, cari își vor pune experiențele câștigate în folosul nostru general.

„Concordia” înflorind va deveni o școlă, din care vor eși comercianți cu pricepere și mai presus de tóte români.

Din parte-ne îi dorim cel mai splendid succes, îi dorim să se întărească, să prospereze, ca nu numai odată la an să „roescă”, ci cât de mai multe ori, înființând parte direct, parte îmbătați crescuți de ea, „filiale” în tóte părțile locuite de români. *Deca.*

Gura pécátosului. *Jókai,* cel mai mare și mai fertil poet al Magiarilor, deși abia a trecut un an, de când consăngeniul său, din gratitudine națională i-au donat un milion de florini, candidat din partea guvernului în Karczag, a căduť față cu candidatul Kossuthist.

Din acest incident prin o epistolă adresată președintelui își ia apiola cariera politică pentru totdeuna, mulțămînd și celor cari l'au sprijinit și celor cari l'au trântit, și recunoscînd, că el nu mai este harnic de-a face politică astăzi când lupta nu se pórta pentru idealuri, cari sunt realizate deja, ci pentru „problemele vieții practice“.

„Cel-ce voiesce să-și ridice cuvêntul la deslegarea acestor probleme în parlament — dice Jókai — acela” are să fie séu un specialist cualificat cu o simlateral înțelept, séu un om de tot simplu, un prost („bornirt”). Deóre-ce însă nu cutez să-mi pun întrebarea, că la care din aceste două categorii aparțin eu? trebuie să mă mulțumesc cu neevitabila ursită, că am să-mi termină cariera politică“.

„Aceea, că un om devine de prisos, este un rău mic. Este un rău mare însă, dacă asta nu o observă însuși omul, dar este foarte mare rău, dacă se și supără pentru acesta. Eu mi-am observat la timp situațiunea, și pentru acesta nici o amărăciune nu s'a născut în mine“.

„Gura păcătosului adevărul grăește“ dice Scriptura.

Mulți dintre ai noștri însă nu vor să priceapă acest adevăr, ci cred că ei în veci sunt indispensabili, ér vederile lor dogme pentru „sfânta“ noastră cauză națională.

Destăinuirile lui Bismarck Contractul secret încheiat între Germania și Rusia, acum expirat și desvilit, fără consensimentul conducătorilor politice germane actuale, încă mereu dă de lucru opiniunii publice germane, și diariul inspirat de Bismarck, „Hamburger Nachrichten“ în numărul său mai nou, dă pe față și cauzele pentru cari s'a destăinuit acest contract, un succes splendid al artei de stat germane, după acest diar.

Éta ce dice între altele:

Că coatingerea cu Rusia și-a perdut totă însemnătatea prin încheierea triplei alianțe, aceea nu o primim și nu o credem nici aceea, că ceialaltă doi aliați ai noștri din tripla alianță ar împărtași necondiționat aceste vederi. Acestea au cunoscut contra-asigurarea noastră cu Rusia și abia credem că le-a fi fost în contra dorințelor lor. Tocmai din contră, acestea au privit cu mulțămire, când Germania totdeuna și-a folosit relațiunile sale cu Rusia ca să împedecce eventualele diferențe din aceste două imperii vecine. Dacă guvernele interesate altcum ar cugeta, deja pe timpul domniei împăratului Wilhelm I. ar fi făcut obiect de discuțiune din relațiunea Germaniei față de Rusia. Casul acesta nici odată nu s'a întemplat, deși bine au știut, că acelea nutresc relațiuni față de Rusia și cum din partea Berlinului cu totă reglamentarea de pregătire și a bursei nici odată nu s'au întrerupt și nici învoela cea acum atât de condamnată n'a fost necunoscută.

La pertractarea acestor relațiuni afară de alte scopuri, în privința cărora nu suntem datori nimenui cu explicări, ne-au îndemnat și aceea falsificare continuă a istoriei, pe care presa — în tot cazul nu fără concursul semioficioșilor o continuă în direcțiunea, ca să facă responsabilă guvernarea împăratului Wilhelm I. și a cancelariului său în mod necinstit, în privința căreia acum se ridică mai multe acușe, anume pentru întreruperea buneii relațiuni de odinioară cu Rusia, ceea-ce în nici un cas nu ameliorază poziția europeană a imperiului german.

Apoi continuă:

Faptul comunicat cu noi pentru aceea l-am dat în publicitate, pentru-că întreruperea încă numai sub guvernul al doilea cancelar s'a făcut și pentru-că continuarea relațiunilor cerute din partea rusescă au exclus ori-ce duplicitate. Contra argumentului documentar, că întreruperea relațiunii rusesci s'a întemplat sub Caprivi, mai noua calumnie a politiceii validitate sub împăratul Wilhelm I. nu pôte susta. Am fi ținut mai de corect, dacă întocmai când cu ocașiunea falsificării telegramei emsiene s'ar fi curățit afacerea din partea oficiosă pe basa documentelor și aceea încă și aji o am recomanda.

În sfârșit mai dice:

Credem, că nici cancelarul de mai înainte al imperiului n'ar fi ținut de necesar, ca să facă declarațiuni politice înaintea comisiunilor și înaintea publicisților, dacă în presa oficiosă și semioficioasă a celor șese ani din urmă s'ar putea afla barem cât de mică urmă, că și aduc cu bunăvoință aminte de timpul împăratului Wilhelm I. și că în urma acesteia tôte suspiciunile rău voitóre s'ar fi putut primi cu linisce. Și sunt multe diare, cari împreună cu noi judecă drept asupra trecutului, dar semioficioșe ori inspirate între acestea nu sunt. În acestea caprivinismul, încă nici după selecțiunea fondatorului acestuia, continuă mai departe neconturbat, și principelui Bismarck încă și atunci îi denegă drepturile cetățenesci când acelea le folosesc spre apărire, ca și când acelea și le-ar fi perdit prin aceea, că un

ve de om a lucrat cu pricepere de specialist la mașinaria statului.

Descoperirile lui „H. N.“ au făcut rea impresiune și în Rusia. Éta ce scrie corespondentul semioficioșului „Pol. Cor.“ acestuia din Petersburg:

Desvélirile lui „H. N.“ au produs indignățiune nu numai în Rusia, ci pretutindinea contra autorului acelor. Tocmai principiele Bismarck a fost acela, care a dus pe Germania în antagonism față de Rusia și încă nu numai cu ținuta sa de la congresul din Berlin și cu ținuta s'a cu două fețe manifestată în cestiunea bulgariei, ci și cu persecutarea supușilor rusesci din Germania, cu campania contra valorilor rusesci și cu resbelul vama întreprins cu atâta amărăciune contra Rusiei.

În timpul acela, dar mai cu sémă în 1887 și 1888 se putea astepta un confit serios între Rusia și Germania. Astfel de precedente au necesitat, ca Rusia să se apropie de Franca. E cu totul nebasată imputarea lui „H. N.“ că contele Caprivi a fost de vină la răciria prietenei dintre Germania și Rusia. Din contră tocmai el a fost acela, care a făcut mai mult pentru ameliorarea relațiunilor sdruncinate de antecesorul său. Politiceii conciliante alui Caprivi se pôte mulțami și aceea, că referințele economice s'au desvoltat favorabil, că s'a încheiat contractul comercial și acum ambele state trăesc în bună înțelegere cu tôte celelalte puteri.

Un distins diplomat englez s'a pronunțat în următorul chip asupra destăinuirilor lui „H. N.“.

Monarhul austro-ungar în 1880 a știut sigur, că între Germania și Rusia există contract secret, dar a fost destul de înțelept să înțeleagă, că ori ce acțiune ar începe, ar câștiga numai atâta, că va arunca pe Germania în brațele Rusiei și va cauza căderea alianței triple.

Destăinuirile pin „H. N.“ nu amenință cu pericol alianța triplă; Italia este unicul element și nesigur; Italia înclină spre Franca, fiind foarte supărată, că în ultimul războiu abisilian alianța triplă nu i a dat sprijin material.

La urmă, vedënd atacurile cele multe îndreptate contra sa, principele Bismarck a chemat la sine redactorul foiei „Berliner Neueste Nachrichten“ și i-a declarat următoarele:

Am cugetat eu, că pétra pe care o-a aruncat „H. N.“ în lăcul rațelor, va produce mare larmă, dar aceea totuși nu o-am cređut că va produce o larmă atât de urită. D-Vóstră îmi aprețiați prea mult pasiunea mea politică. Nici responsabil nu sum, nici influință nu am și probabil că nu voi ajunge nici urmările celeia ce se întemplă, seu ce se întrelasé acum, dar regret adânc, că acum tôte se descompun, după ce în decurs de treiței de ani atât de frumos am mers înainte. Regret pentru fiul meu, că lucrurile astfel s'au desvoltat. Se dice, că ar putea introduce procedura penală contra mea; eu nu am excepțiune contra aceleia, că voesc să mi facă un sfârșit cursului carierei mele.

Acésta e starea de până acum a desvélirilor lui „H. N.“ privitóre la acel contract secret încheiat între Germania și Rusia.

În tot cazul afacerea în stadiul de până acum aruncă multă umbră asupra politiceii lui Bismarck.

Inaugurarea portului dela Constanța.

(Urmare și fine.)

Când s'a servit șampania, dl Stoicescu, ministrul lucrărilor publice, a ridicat un toast călduros pentru M. S. Regele, care, în lungă și glorioasă lui domnie, a avut fericirea să dé îmbold la atâtea lucrări mari de propășire a țerei. M. S. Regele a răspuns în câteva cuvinte, cari vibrau de o adâncă emoțiune, și după-ce a pus în lumină însemnătatea economică a portului din Constanța, a ridicat păharul pentru poporul român, care s'a înălțat atât de mult. La órele 9 M. S. Regele a părăsit Constanța. Peste un sfert de óră un tren special a adus pe invitați în Capitală.

Fiecare invitat la masă a primit, pe un plan al lucrărilor portul și o preafrumos executată vedere a viitoriului port cu ambele sale basenuri și ante-portul, și medalia

comemorativă a punerii pietrei fundamentale la această măreață lucrare. Pe o parte, această medalie, executată la Monetăria Statului după macheta făcută de gravorul Scharff din Viena, pörtă bustul în relief al Regelui cu exerga: Carol I. Rege al României. Pe verso, vederea în relief mic a viitoriului port cu sórele răsărind din valurile mării; în colțul de jos, din drépta, o ancoră, peste care stă marca Dobrogei, doi delfini.

Inscripția de pe verso este: sus, Portul Constanța; în partea de jos, Punerea pietrei fundamentale, 1896, 16 Octomvrie. Medalia este o adevărată lucrare de artă.

Iată textul actului de fundațiune, care s'a pus în blocul de beton așezat în digul portului dela Constanța:

Noi Carol I,
prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României.

„În anul mântuirii 1896, în a șeseșpre-đecea și a lunii Octobre, am pus pétra de temelie pentru construirea portului Constanța pe tărurile Mării Negre.

Dumnezeu dăruindu-Ne, în Domnia Noastră asupra acestei țeri, nu numai ani de glorie, ca împreună cu vitéđa Mea oștire, să i pot da independența și o pozițiune statornică, dar și ani de pacinică domnie, am lucrat cu rivnă și stăruință pentru înflorirea și prosperitatea României.

Înmulțind căile de comunicațiune și rețéua căilor ferate, unind cele două tăruri ale Dunării prin podul dela Fetești-Cernavoda, luat-am hotărîrea ca aceste temelie și neperitóre lucrări să fie desăvârșite prin întemeierea unui port la tărurile vechiului Pont-Euxin, unde din vécurile cele mai depărtate comerțul a găsit un loc de adăpost, unde atâtea monumente istorice ne aduc aminte vechea dominațiune a strămoșilor noștri Romani, și unde și-a sfârșit dîlele marelé poet Ovidiu.

În al trei-đecelea an al domniei Mele și al cinci-spre-đecelea al fondărei Regatului am pus astăđi pétra de temelie a acestei însemnate lucrări, față fiind Maiestatea Sa Regina, Altețele Lor Regale Principele și Princesa României, Înaltul Cler, Ministrul Mei, Președinții și Vice-Președinții Corpurilor Legiuitóre, Înalții demnitari ai Statului și Corpul Technic.

Spre amintire, am subscris acest document în înđoit exemplar, din care unul se va așeđa în pétra de temelie, ér altul se va păstra în archiva Statului.

Acest act a fost iscălit de MM. LL. Regele și Regina, AA. LL. Principele Ferdinand și Princesa Maria, Marele Duce Boris Vladimirovici, de dnii miniștri: D. Sturza, E. Stătescu, A. Stolovan, P. Poni, general C. Budiștenu, C. I. Stoicescu și de dnii: P. S. Aurelian, C. Schina, G. Lahovari, G. Filiti, P. Țeruşianu, A. Saligny, I. B. Cantacuzino și P. S. Partenie al Dunării de-jos“.

„Concordia“.

Sâmbătă la órele 10 și-a ținut adunarea de constituire noua întreprindere comercială „Concordia“, care e inițiată și pusă în lucrare de institutul „Albina“.

Prezenți au fost 55 de acționari, cari din capitalul subscris de fl. 50,000 au reprezentat suma de fl. 39,300.

În adunarea acésta condusă de domnul protopop Ioan Hannia, ca president ales ad-hoc, s'au luat la cunoștință raportul fondatorilor, asemenea comitetul de direcțiune numit de cătră funcționari până la aprobarea statutelor, s'au votat statutele și s'a ales comitetul de supraveghere.

Diracțiunea e compusă din 7 membrii: Parteniu Cosma, Dr. Aurel Brote, Iosif St. Șuluț, Alexandru Lebu, Pantalion Lucața, Iosif Lissai și Dr. Nicolau Vecerdea.

Acesta s'a și constituit alegëndu-și de president pe P. Cosma, vicepresidenți: Iosif St. Șuluț și Dr. Aurel Brote.

În comitetul de supraveghere s'au ales 5 membri: Dr. Liviu Leményi, Dr. Elie Ben, Dr. Vasile Bologa, Onoriu Tilea și Nicolau Penciu.

Capitalul social s'a urcat dela sumă fl. 50,000 la fl. 100,000.

Ca director interimal al „Concordiei“ s'a numit domnul Dominic Raț, comptabil la „Albina“.

Noutăți.

Concert. Tenorul Gh. S. Vassiliu, basul Marcassa și Em. Pagano, vor da Mercuri în 11 Novembre a. c. n. în sala dela Musikverein un concert cu următoarea.

Programă:

I.

1. Campana: „O séră de amor“, duo, cântat de dnii Vasilii și Marcassa.
2. Vassiliu: „Te-am asteptat“ serenadă, Jurământul, idilă, cântate de autor.
3. Alexandri: „Hodja Murad-Pașa“, versuri ăise de dl Pagano.
4. Verdi: „Cavatina“ din opera „Ernani“, cântată de dl Marcassa.
5. Mendelsohn: „Ași vrea“, duo, cântat de dnii Vasilii și Marcassa.
6. Verdi: „Cavatina“ din Ballo in Maschera: Vasilii.

II.

1. Vassiliu: „Cât aș dorii“ duo, cântată de dnii Autor și Marcassa.
2. Bizet: „Aria Toreadorului din Carmen“, cântat de dl Marcassa.
3. Vassiliu: „Doina Ardealului“, cântat de Autor.
4. Th. Speranță: „Țiganul și ursóica“ versuri, ăise de dl Pagano.
5. Gounod: „Salve di mora, Cavatina din Faust“, cântat de dl Vasilii.
6. Kücken: „Dutci cântări“, duo, cântat de dnii Vasilii și Marcassa.

Inceputul la 7 óre séra precis.

Prețul locurilor: Statul I. florini 1, statul II. 80 cr., Statul III. 60 cr., pentru studenții statul III. 30 cr.

Bilete se află de vëndare la „Tipografia“ societate pe acții“ din loc.

Atragem atențiunea iubitorilor de musică asupra acestui concert.

Un exaltat pe cathedră. La institutul de clinică a renumitului profesor Ebing-Krafft de presinte se află un individ, care suferă de un morb de creeri periodic. S'a constatat, că respectivul, când se află într'o stare psihologică exaltată tocmai atunci se crede a fi un om cu spirit, și cu un intelect normal. Într'o prelegeră din dîlele trecute profesorul Ebing-Krafft a prezentat ascultătorilor sei pe respectivul și le-a documentat, că el se află într'o stare psihologică de tot nenormală. Le-a spus, că a fost rugat din partea lui, ca să i permită se prelegă el o óră. Profesorul deci s'a dat jos de pe cathedră și locul lui l'a ocupat nebunul, cate ăise, că doreșce se vorbescă ceva despre momentele de exaltare ce se ivesc la un morb de creeri periodic. Puțin după-ce și a început prelegerea a întrerupt-o sbierând ca un sélbatic, ca se dé afară pe cel-ce ride și astfel îi conturbă prelegerea. Profesorul l'a liniștit spunându-i cu toți ascultă cu mult interes cele prelese de el. A trecut apoi dela psihologie și a făcut o excursiune prin tôte sciințele și nu odată s'a exprimat cât se pôte de nefavorabil chiar și despre Ebing-Krafft. Prelegerea a fost interesantă, cu tôte-că a avut și unele momente comice. La sfârșitul prelegerii nebunul a părăsit sala cu o liniște măiestosă.

Bancnote de 5 și de 10 false. Mai ales în părțile sudice sau observat în timpul mai nou, că în circulație obvin o mulțime de bancnote de 5 și 10 false. Bancnotele false sunt atât de fidel copiate, încât și ochiul cel mai espert numai cu greu pôte observa înșelătoria. Autoritățile au luat măsurile de lipsă pentru urmărirea falsificătorilor, dar și până atunci va fi bine dacă ómenii vor fi cu băgare de sémă la bancnotele ce le primesc.

Mandatul a rémas acasă. În Abrud s'a ales cu aclamațiune de deputat dietal ministrul de finanțe Lukács László. În ziua următoare primarul orașului în fruntea unei numérose deputațiuni a plecat la Pesta, pentru-ca în persoană se predee mandatul de deputat celui reales.

Deputațiunea a și sosit în capitală și tocmai în momentul când se pregătéu se între la Lukács au observat, că mandatul ca

în palmă. A rămas acasă. Au trebuit să aștepte două zile până ce le-a sosit mandatul.

Vai de picioarele, care poartă cap nebul, ăce românul.

* * *

Cetirea romanelor în Anglia. În Anglia pe ăci ce merge r-a tot mai mari dimensiuni obiceiul de a ceti romanele începând dela sfârșit, adică „jidoveste“, cum am ăice noi. Se ăice că modul acesta de cetire face asupra cetitorului o impresiune esthetică grozavă. O damă s'a angajat cu analiza tuturor impresiunilor primite prin felul acesta de cetire. Mai interesant e, că cetind astfel acțiunile nu-se desvöltă din caracterul personelor, ci caracterul se acomodează acțiunilor. Unii scriitori englezi au și încercat a scrie astfel de romane, pe cari le-au început cu sfârșitul.

* * *

Au respect de muscani. O societate archeologică din Clus a dat în cimitieriu preste mormântul unui general rus din anul 1849 și a cerut unele date dela consulatul rusesc referitoare la generalul acesta. La știrea acăsta redacțiunea ăiarului „Kolszsvár“ primese dela un ungur curajos o epistolă, pe care o publică fără nici o observare, și care glăsueste astfel: Pentru D-ăeu, s'e-i dăm pace dacă se pöte mormântului aceluia, căci ne vom convinge dureros, că sfârșitul cercetării nostre va fi, că guvernul rusesc va desgroa trupul generalului mort în choleră, și astfel cholera se va lăși și între noi, sau apoi vor ridica generalului rusesc un monument în locul nostru de odihnă. Au prins mare respect de muscani.

* * *

Țarul încoronază mormântul lui Carnot. Marele delegat al Rusiei, br. Mohrenheim a depus pe mormântul lui Carnot o corönă trimisă din partea Țarului. La mormânt era vėduva lui Carnot cu 3 copii, ministrul președinte Méline și vre-o cãti-va generali. Mohrenheim ăice: Din încredințarea Țarului îndeplinesc o datorință a pietății atunci, când în numele lui pe mormântul marelui președinte Carnot depun acest simbol al devotamentului față de meritele lui mari și neperitöre. Méline a rugat pe Mohrenheim, ca se fie interpretul mulțemitei lor, pentru acest act de gingașă atențiune, care însă cu cât e mai gingaș cu atât pătrunde mai adânc în sufletul impresionabil a poporului frances.

* * *

Invitare la reprezentațiunea teatrală („Sgărcitul risipitor“, dramă în 4 acte de V. Alexandri) ce va avé loc Joi, la 7/19 Nov. 1896, în hotelul „Hungaria“ din Brad. Venitul e destinat, o parte pe sėma bisericii gr-or., (procurarea unui rind de odăjdii diaconesci) altă parte pentru fondul de convict la gimn. român din Brad. Începutul precis la 7 1/2 ore sėra. Prețurile: Locul I: 80 cr.; Locul II: 60 cr.; Loc de stat: 40 cr.; studeți și copii 20 cr. După reprezentațiune va urma „Petrecere cu joc“. Bilete de intrare se pot căpėta la dl diacon Petru Rimbaș, și sėra la cassă.

Correspondență particulară

a „Telegrafului Român“.

Sibiu, 23 Octob. 1896.

(Urmare și fine.)

Printre membri, cari au participat la discuțiune remarcăm pe dnii: Zach. Boiu, Dr. Nic. Olariu, dl protop. și president sinodal, dl Moldovanu, pe dl N. Doctor, I. Hartögă, Vătășanu și Zach. Ganea. Unul dintre membrii sinodali din ăre-care diferență și pentru tradițiune că nu a reclamat în terminul prescriis, a frânt o lance slabă pentru a obținé rėmănera comunelor bisericesci în vechiul legământ organic, care însă s'a dovedit a fi cu totul nenatural și necorespunđor intereselor vitale ale acestor parohieni.

Sinodul apreciând motivele aduse pentru incorporarea comunelor în cestiune la protopresbiteratul Sighișorei a decis un an în ca acăsta rugare s'e fie recomandată ven. Consistoriul arch. spre adoptare presupunând ca reson justificat, ca acăsta și sinodul protopresbiteral al Cohalmului în interesul esactei administrațiuni o va cere.

Uteriorul obiect, ce a venit după acăsta rugare la debatare este, raportul comitetului protopresbiteral cetit sinodului de referent

Z. Ganea. Fără de a ne face vinovați de complimente lingușitore la adresa raportorului, trebuie s'e relevăm și s'e recunoscăm că acest raport a dat sinodului protopresbiteral o espunere clară, precisă și completă despre starea în care se află biserica, școlă și chivernisirea averilor bisericesci — o fidelă oglindă a stărilor nostre din acest tract bine organizat.

Rar ni s'a dat ocaziune, de a vedé în sinöde protopresbiterale un raport atât de clasic, atât de fidel, atât de esauriator cu privire la töte ramurile activității constituționale bisericesci din acest tract.

Dar mai multă plăcere ne-a cășunat cuprinsul însuși al acestui escelent raport spunėndu-ni-se intrinsul și dovedindu-ni-se cu date autentice, că tractul Sighișorei a făcut un progres imens pe töte terenele activității sale: în biserică, în școlă și în partea materială a averilor bisericesci.

Dar pe lângă acest progres general îmbucurător realizat de factorii competenți, cari conduc afacerile acestui tract, trebuie s'e aducem la cunoștința publicului și un alt act de mare însemnată ce s'a sėvrișit pentru instrucțiunea publică din acest tract. — Voim a aminti aici numele unui binefăcătoriu particular — bărbat zelos și devotat binelui acestui tract — care prin o faptă de binefacere a pus temelie la înființarea unei școle centrale în Sighișora.

Dl Zach. Boiu, asesor consistorial în Sibiu, ca fiu al vrednicului seu părinte Zah. Boiu senior, fost protopresbiter al acestui tract — în semn de pietate cătră memoria demnului seu părinte, și în semn de iubire cătră locul seu natal — precum și din devotămintul și zelul ce l'a dovedit totdeuna în cariera sa de înalt funcționar bisericesc în töte afacerile nostre bisericesci — acest vrednic bărbat a l bisericii și națiunii nostre a pus basa la o școlă centrală în Sighișora, destinând din avutul propriu întru amintirea părintelui seu repausat 100 fl. ca capital fundațional.

Zelosul Părinte asesor Z. Boiu, însă nu s'a oprit în zelul seu la acest pas prim, ci prin cunoscută-ı energie și abilitate a stăruit în multe părți pentru alimentarea acestui fond, care prin aceste nobile stăruințe a și ajuns astăzi la respectabila sumă de 700 fl. anunțând sinodului, că până va fi în viață, va nișul ca și până acuma a continuă și de aci înainte la sporirea fondului.

Trebuie s'e relevăm aici și numele unui generos binefăcătoriu și anume a dlui Daniil Cordescu, director la liceul „Lumina“ din Bucuresci, care tot la inițiativa Părintelui asesor Z. Boiu a donat pentru fondul sus numit — suma de 100 fl. în semn de pietate cătră repotații sei 2 copii.

Astfel fondul pentru o școlă centrală în Sighișora e pe cale de a cresce și a ajunge într'un viitoriu apropiat la o sumă suficientă cu care institutul s'e se potă înființa.

Acăsta faptă este una din cele mai frumoșe din cele multe căte a sėvrișit Păr. Z. Boiu, care de o serie lungă de ani desvöltă o fecundă activitate nu numai ca funcționar de frunte în centrul administrațiunii nostre bisericesci, ci și pe alte terenuri ale vieții nostre naționale.

Providența divină s'e-i prelungescă firul vieții ca s'e și vedă realizate nobilele aspirațiuni și în deosebi s'e și vedă realizat idealul de a vedé înființându-se școlă centrală în locul seu natal pentru care atăta a alergat și ostenit.

Urmând mai departe la discuțiune, censurarea rațioinilor protopresbiterale pe anii 1893—1886 — membrul I. Șandru dă ansă la o discuțiune lungă care nu stă nici într'o proporțiune cu neînsemnatele reflecțiuni ce le a făcut dificultând unele posiiți din rațioinii în scăderea cassariului Nic. Doctor. I-s'a reflectat însă dlui Șandru din partea dlor asessori Z. Boiu și Dr. Nic. Olariu și a altor membri, că n'are s'e fie dsa îngrijat, pentrucă Consistoriul nostru dacă acele inesactități ar exista de facto, va sci să le dificultede în sfera sa de autoritate superioară când i-se vor subșterne spre revisuire și aprobare. *)

*) Förte necorecte observări aceste, fie venite ele din ori-ce parte. Dacă rectificările nu se fac acolo la protopopiat, unde lucrurile le cunosce ömenii din propria intuițiune, mai puțin le va face esactoratul consistorial, care lucră numai la masa verde.
Red. „T. R.“

Ne așteptăm ca numitul domn la viitoröle sinöde s'e ne prevină de cum judecată mai calmă și mai obiectivă de cum s'a arėtat de astă-dată, pentruca membri sinodului s'e nu perdă paciința la o discuțiune, insecnată fără nici o basă reală.

Drept răspuns la aceste dificultări făcute de dl Șandru, sinodul protopresbiteral a votat dlui cassariu N. Doctor o remunerațiune de 20 fl. drept recompensă pentru censiunțioșă și esactă gestiune ce a purtat.

În urmă venind la discuțiune întrebarea relativă la interpretarea concludului congressional în cestiunile de căsătorie civilă și constatându-se că acel conclud este interpretat în diverse sensuri, s'a decis că, din motivul că cauza nu e matură pentru a fi discutată, s'a decis că comitetul protopresbiteral s'e studieze cauza și pe basa casurilor concrete ce le va esperia s'e vină la proximal sinod cu o propunere bine motivată.

Designându-se o comisiune pentru verificarea protocolului președinte declara ședința închisă fiind obiectele discușiunii terminate. Importanța acestei ședințe se vede și din faptul că ea a durat dela 11 ore până la 3 ore d. am.

În fine mă simțesc îndemnat a face o observare cu privire la fiziognomia sinodului. Membri clericali și laici s'au prezentat în ținută solemnă și din înfățișarea esteriöră puteai vedé o disciplină perfectă care e rezultatul bunelor povește și exemple, ce le dă șeful tractului Sighișora.

Dorim ca ecest tract s'e și afle imitatori în arhidieceasa întrėgă, și atunci nu vom avé motive de a ne teme că vom apune și — nici acestea tentațiuni nu vor fi în stare a ne răpi ce avem mai scump, biserica și națiunea.
Correspondentul.

Sohodol, 18 Octob. 1896.

Daruri pentru biserică.

Pe lângă töte necazurile și neajunsurile ce le întimpină bietul popor al nostru, pe lângă töte cursele ce după vreme i-s'au întins, în scopul de a l converti dela legea și limba lui, el totuși ca untul de lemn a eșit la suprafață, sdrobite fiind intențiunile reuivoitöre, de tenacitatea cu care a ținut la aceste scumpe odöre, la legea și limba sa.

O seriösă îngrijire ne cuprinse în fața nönelor legi politice-bisericesci, și cu încordare așteptam s'e vedem atitudinea ce o va observa poporul.

Mulțămită proverbialei lui alipiri cătră biserica străbună și încrederea nețermurită ce o are în firescii sei conducători cu blăndeță și resignațiune se supun nönelor reforme, dar o caldă iubire și dulce satisfacție transpiră din întrėga lui ființă, când conform frumöselor nostre obiceiuri își conduce pe fii sei în biserică, spre a primi binecuvėntarea cerescă pentru töte momentele mai însemnate din viață.

Adėnc impresionat prin manifestațiunile de iubire ce le au o sėmă dintre parohienii bisericii nouē din Sohodolul Branului, pentru împodobirea casei lui D ăeu, las se urmeze aici, cu numele acei marinimosi creștini cari au adus daruri și au făcut bine acestei sfinte biserici în timpul mai din urmă și anume:

1. Ioan B. Babeș a dăruit un „apostol“ legat frumos, în valöre de 5. fl. și un prapor în valöre de 20. fl.

2. Nicolae Pop și soția sa Elisafra au dăruit un rėnd de vestminte preoțesci în valöre de 60. fl.

3. Leonte P. Dia a lăsat să sculpteze și zugrăvescă ușile împărătesci, pentru cari a plătit 35. fl.

4. M. B. a dăruit o zveră (perdea) de catifea de mătasă cu broderie în valöre de 15. fl.

5. George G. Hermeneanu a dăruit o masă pentru proaducerı în preț de 5. fl.

6. Vėduva Maria B. Tătoina a dăruit icönă mântuitotului în valöre de 20. fl. precum și a hramului (s. treime) în cadre frumoșe, în valöre de 12. fl. precum și o pınzătură pe masa de proscomidie.

7. Bucura A. Hermeneanu a dăruit o pănzătură pe s. prestol lucrată din haras și fir cu multă artă, după cum numai fantasia și harnicele mâni ale țerancei române pöte crea.

8. Comitetul parohial prin o celectă între membrii sei a cumpėrat o cădelniță de Alpaka în valöre de 20. fl.

9. Prin contribuiri benevole între cređincioși acestei parohii s'a mai procurat un rėnd de vestminte preoțesti în valöre de 60. fl. și alte vestminte negre în valöre de 30. fl.

Dar și binecuvėntare de sus, sporiu, noroc și iertare de păcate se dăruiescă părintele îndurării marinimosilor dăruitori, și prin faptele lor nobile lățite pe acăsta cale în lume să și afle mulți imitatori.

George Babeș.
paroch.

Convocări.

Adunarea generală a despărțemėntului Sas-Sebeș (VI) al Asociațiunii transilvane, pentru literatura și cultura poporului român, se va ținé în anul acesta în comuna Săsciori la 3/15 Novembre a. c.

La acăstă adunare s'e invită cu tötă onörea membrii Asociațiunii, precum și toți binevoitorii și spriginitorii acestei instituțiuni.

Programa:

1. La 11 ore a. m. deschiderea adunării prin directorul despărțemėntului.
 2. Raportul despre activitatea comitetului despărțemėntului dela ultima adunare generală.
 3. Raportul cassariului despărțemėntului.
 4. Alegerea unei comisiuni pentru censurarea acestor rapörte.
 5. Alegerea unei comisiuni pentru înscrierea de membrii și încasarea de taxe.
 6. Eventuale disertațiuni.
 7. Raportul comisiunei de sub Nr. 4.
 8. Raportul comisiunei de sub Nr. 5.
 9. Alegerea a doi delegați la adunarea generală a Asociațiunii din 1897.
 10. Curentii.
 11. Alegerea a doi membrii pentru verificarea protocolului.
 12. Încheierea adunării.
- Din ședința comitetului despărțemėntului ținută în Sas-Sebeș la 4 Novembre 1896.
Dr. P. Isac, director. Z. Murėșan, secretariu.

Reuniunea învățătorilor romani gr. or. din districtul Sas-Sebeș și va ținea adunarea sa generală în zilele din 8/20 și 9/21 Novembre a. c. în orașul Sas-Sebeș.

La acăsta adunare generală se invită toți membrii acestei reuniuni, precum și toți amicii și binevoitorii causei școlare.

Programa:

1. Vineri în 8/20 Novembre a. c. la 10 ore a. m. invocarea Duchului sânt: deschiderea adunării și constatarea membrilor preșenți.
2. Raportul comitetului central despre activitatea sa dela ultima adunare generală, dinpreună cu raportul cassariului și al bibliotecarului.
3. Alegerea unei comisiuni pentru censurarea acestor rapörte.
4. Cum are a se propune cu succesu limba maternă în cursul I. al școlei primare, — disertațiune de T. Popoviciu.
5. Prelegeri practice — vii — din limba maternă pentru curs I. G. Tatar, pentru curs II. S. Roșiu, őr din Fizică pentru cursul VI. Av. David.
6. Mijlöcele prin cari s'e pöte pune o basă bună religioșității și moralității în elevii inceptori — disertație de C. Sava.
7. Raportul comisiunei de sub pt. 2.
8. Alegerea unui vicepresident.
9. Curentii.

Din ședința comitetului central al reuniunii înv. rom. gr. ort. din districtul Sas-Sebeș ținută în 1 Octob. 1896 st. n.

Z. Mureșan, președinte. G. Tatar, notariu.

Loterie.

Sămbătă, în 7 Novembre n. 1896.

Budapesta: 68 57 66 63 38

„Albina”, institut de credit și de economii în Sibiu.

Publicare de licitațiune.

Să face de vânzare din mână liberă pe calea licitațiunii livadia de circa 15 jug. cat. introdusă în protocolul cărții funduare Nr. 54 a Sibiiului sub A. 1 ord. 3947 top., care formeză proprietatea institutului de credit și de economii „Albina” în Sibiu.

Licitațiunea se va ține **Sâmbătă, la 21 Novembre nou la orele 10 a. m. 1896** în cancelaria advocațională a „Albinei” (strada Bayer Nr. 1), și se vor admite și oferte în scris, cari se vor desface după încheierea licitațiunii verbale.

Livadia e comasată într'o singură parcelă, încungiurată din toate părțile

cu șanțuri și situată în nemijlocita apropiere a orașului, imediat lângă drumul de țară spre Șura-mare.

Condițiunile de licitație se pot vedea dela 16 Novembre încolo în fiecare zi în orele antemeridiane la cancelaria advocațională a institutului.

Sibiu, 6 Novembre 1896.

Direcțiunea.

5098/1896

[160] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de notar venit vacant prin pensionare în Comuna Apoldul din jos se escrie prin această concurs pe lângă următoarele emolumente:

1. Salar anual de 500 fl.
2. Paușal de călătorie 60 fl.
3. Cuartir natural
4. 2 Stângini de lemne
5. Competințele normate în statutul aprobat.
6. Pentru portarea matriculei de stat 100 fl.

Cerere concursuale instruite în sensul §. 6. I. 1883 au de a se presenta subscrisului până în 1 Decembre a. c. după ameași la 6 ore.

Mercurea în 2 Novembre 1896.

Protopretor cercual:

Mangesius.

Nr. 809/896

[156] 3—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului de învățătoriu la școala populară gr.-or. elementară din Sibiu cetate se escrie concurs cu termin până la 3/15 Novembre a. c.

Emolumentele 400 fl. și 100 fl. relut de cuartir, cari se solvesc în rate lunare anticipative din cassa bisericii.

Cei-ee doresc a reflecta la acest post vor avé a-și așterne suplicele lor concursuale instruite în sensul normelor din vigóre la subsemnatul oficiu protoprosbiteral, în terminul deschis.

Sibiu, 14 Octobree 1896.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Papiu,
protopresbiter.

Nr. 428—1896

[157] 3—3

CONCURS.

Incuvințându-se prin conculus Veneratului Consistoriu archidieceșan dto 17 Septembree a. c. Nro. 5787 B. instituirea unui capelan lângă parochul Ioan Petru din Ibănești, prin acesta se publică concurs pentru ocuparea acelu post de capelan, cu termin de 30 zile dela prima publicare în fôia „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a treia parte din venitele parochiali anuali de 956 fl. 40 cr. adecă 318 fl. 80 cr.

Suplicele concursuale, instruite conform legilor în vigóre, sunt a-se adresa subscrisului p. u. Reghinul sășesc (Szász-Régen.)

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Reghinului.

Reghinul sășesc, în 10 Octobree, 1896.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Galacteon Șagan,
protopresbiter.

AVIS.

In librăria tipografiei archidieceșane se află de vânzare următoarele cărți:

I. Cărți bisericesci.

Biblia ilustrată testamentul vechiu și nou, nelegată fl. 10, legat	fl. 15 —
Chiriadromion (Cazan), nelegat fl. 10, legat	12.—
Evangelie, neleg. fl. 8 leg. fin	18.—
Octoih mare, neleg. fl. 17, leg.	20.—
Octoih mic, neleg. fl. 60 cr. leg.	—75
Orologion (Ciaslov) neleg. cr. 60, legat	—75
Proscomidia altariului	—25
Penticostariu neleg. fl. 8, leg.	10 —
Rânduiala la sfințirea bisericelor	2.50
Triodion cu Strajnic neleg. fl. 20, legat	25.—

II. Cărți școlare.

Abcdar, de Zacharia Boiu nel. cr. 20 leg.	—24
Abcdar, de Ioan Popescu nel. cr. 20 legat	—25
Abcdar, de Silvestru Moldovan nelegat cr. 20 leg.	—25
Abcdar magiar-român, de N. Putnoky leg.	—20
Aritmetica, de P. Dima	—32
Abcdar, de Dogariu & Dariu I. = 30 cr., II. = 20 cr., III. = 35 cr., IV. =	—45
Aritmetica după Lurz	—20
Aritmetica de Vlaicu I = 20 cr. II. = 25 cr. III. =	—35
Carte de cetire de Z. Boiu p. I. ediție nouă, nel. cr. 30 leg.	—40
Carte de cetire de Z. Boiu p. II. nel. cr. 25 leg.	—30
Carte de cetire de Ioan Popescu legată	—70
Catechism de M. Toma	—30
Catechism bogat	—50
Cărticică de rugăciuni pentru copii leg. frumos ed. nouă	—15
Comput de Ioan Popescu	1.20
Compendiu de Pedagogie de I. Popescu ed. nouă	2.—
Compendiu de drept canonic ediție nouă	3.—
Conducător la Abcdar de I. Popescu	—10
Culegere de cântecnaționale	—25
Carte de cetire magiară de Crișan și Putnoky partea I. = 70 II. =	—12
Carte de cântări bisericesci pentru copii	—12
Curs de limba magiară de Molnar I. II. III. a	—20
Constituția patriei de Ioan Popovicu leg.	—20
Chemia elementară de Vlaicu	—80
Chemia anorganică de Filipescu	—80
Drepturile și datorințele civile	—20
Elemento de Geografia de Zacharia Boiu	—30
Elemente de Istoria patriotică de Z. Boiu	—30
Elemente de Istoria nat. și Fisica de Z. Boiu	—30
Elemente de Fisică de I. Dariu	—30
Fisica de Făgărășan	—40
Gramatica română de Mihelțan cl. II. = 10 cr. III. = 16 IV. =	—24
Geografia pentru școl. populare de I. Dariu leg.	—35
Geografia pentru școl. populare de Moldovan & Făgărășan	—30

Geografia pentru școalele medii de Moldovan & Făgărășan I	fl. 1.20
Geografia pentru școl. medii de Moldovan & Făgărășan II.	—50
Geografia pentru școalele medii de Făgărășan & Bârsan II.	1.—
Gramatica română de I. Dariu	—25
Gramatica limbei magiare de Crișan & Putnoky	1.—
Istoria biblică pentru școl. populare	—30
Istoria biblică pentru școalele medii	—55
Istoria bis. rom. de Șaguna I, II.	3.—
Isagogia de Dr. Ilarion Pușcariu	1.50
Istoria bisericescă ptru școl. pop.	—35
Istoria bisericescă pentru școalele medii I. II.	1.—
Istoria Ungariei de Dr. N. Pop	—25
Istoria Ungariei de S. Moldovan.	—26
Istoria Ungariei pentru școalele secundare de V. Goldiș	—80
Istoria universală pentru școalele secundare de V. Goldiș	1.—
Istoria naturală de Dr. D. P. Barcian I = 50 II. =	—60
Istoria literaturii române de Lazariciu	1.—
Legendar român de V. Petri	—50
Legendar magiar român de N. Putnoky	—30
Limba maternă de Dr. Ilarion Pușcariu, ed. nouă	—40
Mărturisirea ortodocșă	1.20
Pastorală veche	1.—
Pastorală nouă	1.50
Pomărițul de D. Comșa	1.—
Principiul din Pedagogie de dr. Il. Pușcariu	1.—
Psichologia empirică de I. Popescu	2.—
Teologia dogmatică	1.—
Teologia morală	1.50
Toldy, Narațiune poetică de Crișan & Putnoky	—70

III. Cărți literare.

Biografia fericitului Șaguna de N. Popea	fl. 2.50
Istoria biser. politico-naționale.	1.—
Enchiridion sau carte manulă de canone	4.—
Învățătorul și poporul de Marienescu.	—50
Polemia contra Heliad	—50
Calendarul pe anul 1896	—30
Scrisori apologetice	—50
Sunete și resunete de Z. Boiu	—50
Scrierea sf. Ioan gură de aur	—50
Vocabular român german	—70
Anghira creștină (cuvântări) funebreale de T. V. Gheaja	1.50
Anecdote și glume de T. V. Gheaja	—65
Antologie română de Manliu	1.75
Cel mai mare bine din lume de Făgărășan	—20
Cine ce face lui își face, comedie într'un act pentru tinerimea școlară	—10
Codicele de Mateiu Voilean	—80
Colinde de A. Marienescu	1.10
Compas românesc de P. Petrescu	—50
Cuvântări funebreale de Z. Boiu	1.50
Crestomația română de I. Manliu	1.75
Date istorice de I. C. Pușcariu	2.—
Descântec populare de Marian	2.—
Documente pentru limbă și istoria de Dr. Il. Pușcariu	2.50

Doine și strigături de St. Muntean	fl. —.12
Foi comemorative la serbarea 12/24 Maiu 1892 a lui G. Bariț	—80
În memoria lui G. Bariț poezii de G. Jeandrea	—20
Întrebări de educațiune și instrucțiune studii pedagogice de Dr. P. Span	1.—
La Alma povesti de Constanța de Dunca Schiau	—50
Leccionul comunelor bisericesci din archidieceșă de Dr. Remus Roșca	1.—
Noul atac asupra școlilor noastre. Manual de drept cambial de I. Socaciu	2.—
Pace vom de H. Drumond tradusă de D. Făgărășan	—20
Primatul papal și infalibilitatea papei de I. Broju	—25
Poesii de Andreiu Murășan	1.50
Poetica română de I. Manliu	1.75
Povesii ardelenesci din gura poporului de I. P. Reteganul I—V	1.25
Povestiri alese și întocmite de P. Petrescu	—75
Retorica și stilistica de I. Manliu	2.—
S'a dus în țără novelă originală de Il. Chendi	—15
Studiu diu economia națională de P. Petrescu	—40
Satul cu comorile novelă de P. Petrescu	—45
Stupărutul de C. Dimian	—80
Vechia metropolie de N. Popea	1.50
Protocolele sinodale dela 1864—1893 toate laolaltă	19 —
Protocolele congresuale dela 1868—1891 toate laolaltă	7.60
Statut organic	—25
Regulament pentru parochii	—10
Regulament pentru organizarea, provisorie a învățământului	—10
Regulament pentru procedura matrimonială	—20
Regulament pentru seminarul pedagogico-teologic Andreian	—10
Regulament pentru afaceri interne congresuale.	—20

IV. Tipărituri.

Budget còla	—03
Catalog de clasă còla	—02
Catolog de clasă broș. din 10 còle	—30
Catalog de clasă broș. din 15 còle	—45
Catalog de clasă broș. din 20 còle	—55
Carte de evidență còla	—03
Carte de evidență leg. din 30 còle	1.80
Carte de evidență leg. din 40 còle	2.10
Chronica școlară leg.	1.50
Consemnarea pruncilor obligați a cerceta școala còla	—02
Conspete protopopesci, pentru noucun.	—05
Conspet despre comunele matre și filie còla	—03
Conspet despre visitarea școlilor còla	—03
Conspete de catechisația còla	—03
Conspete școlare inv. (date statistice) còla	—06
Conspete prot. I. II. III. còla	—06
Conspete de absenții săptămânale și lunare còla	—02

Contul capitalelor active còla	fl. —.03
Estrase din protocol botezașilor, cununașilor și morșilor esempl.	—01
Matricula școlară còla cr. 2 legată din 50 còle	1.50
Inventare pentru averea bisericelor	—10
Jurnal de casă còla	—03
Jurnal de casă leg. 25 coli	165
Jurnal de casă leg. 30 coli	1.80
Obligațiuni ptru biserici esempl.	—01
Protocolul buneii invoiri còla	—06
Protocolul buneii invoiri leg. din 50 còle	4.—
Protocol parochial còla	—06
Protocol parochial leg. din 50 còle	4.50
Protocol botezașilor còla	—06
Protocol botezașilor I. din 50 c.	4.50
Protocol cununașilor còla	—06
Protocol cununașilor I. din 50 c.	4.50
Protocol morșilor còla	—06
Protocol morșilor leg. din 50 c.	4.50
Protocol de esibite còla	—03
Protocol de esibite I. d n 30 còle	1.80
Protocol de esibite I. din 50 còle	2.50
Prot. de clasificatiune còla	—02
Prot. de clasificatiune I. din 50 c.	1.50
Specificațiuni pentru noua cununași còla	—05
Testimonii școlare esempl.	—02
Testimonii de religie	—02

V. Icoane.

Icoana înmormântării domnului pe pânză	fl. 2.50
Icoana înmormântării domnului pe hârtie	—50
Icoana celor trei Ierarchi pe hârtie	—30
Icoana Evangeliștilor pe hârtie	—50
Portret Șaguna	1.—
Portret Gozdu	1.—

VI. Requisite de scris.

Libele de scris à 1 cr. 100	—70
Libele de comput à 1 cr. 100	—70
Libele de dictando à 1 cr. 100	—70
Caețe de dictando din 6 foi 4 cr. dip 8 foi 6 cr. din 12 foi cu 8 cr. din 16 foi cu 12 cr. din 20 de foi cu	—15
Glasuri (tocuri de pene) și de ceruse rotunde și quadrat à 4, 5, 6, 8, 12, 20, 30, 40 cr. și	—45
Tocuri (còde) de pene condeiu dela 40 cr. suta până la 50 cr. bucata	—15
Hârtie fină de scris de cancelarie și concept à 6, 7, 8, și 10 fl. miia de còle.	—15
Ceruse à 1, 2, 3, 4, 5, 6 și 7 bucata și suta à 80 cr. 1 fl. 1.20 1.80 2 și 7 fl.	—15
Pene de scris dela 50 cr. până la 1 fl. 20 cutie constătătoare din 144 bucăți	—15
Tăblițe de pētră bucata 7, 10, 12 și 15 cu bucata	—15
Tot felul de hârtie de epistole cu prețuri fôrte moderate	—15
Note de dela 4 cr. până la 1 fl. bucata	—15
Trăisti de școlă pentru copii, chipuri pentru copii, Cercete, Văpșele și pensele, Hârtie sugativă, Calemar, Liniale, hârtie pentru stelagiu, Albume, Blocuri, Tinte de desen; totfelul de negrăla, toate acestea cu prețuri fôrte moderate	—15